

Ministerie van Algemene Zaken
T.a.v. de heer M. Rutte
Postbus 20001
2500 EA 's-GRAVENHAGE

Houttuinlaan 6
3447 GM Woerden
Postbus 2051
3440 DB Woerden

Woerden,
18 november 2021

Ons kenmerk:
2021-1380575259-1401

Doorkiesnummer:
0348 - 75 35 72

T: 0348 - 75 35 00

F: 0348 - 75 35 01

Onderwerp: mbo en coronatoegangsbewijs

Uw brief van:

E: info@mboraad.nl

www.mboraad.nl

Geachte heer Rutte,

Het demissionair Kabinet en Tweede Kamer discussiëren over invoering van het coronatoegangsbewijs (ctb) in onder meer het mbo. We hechten eraan dat de zienswijze van de sector zelf van significante invloed is op de uiteindelijke besluitvorming. Deze brief geeft het gezamenlijke standpunt weer van MBO Raad, JOB, AOb, FvOv, CNV Onderwijs, FNV Overheid en de BVMBO. We roepen het demissionair Kabinet op de mbo-scholen op basis van de bewezen inzet tijdens de pandemie, het vertrouwen en de ruimte te geven om het onderwijs toegankelijk te houden voor alle studenten.

Zorgen om welzijn

Allereerst willen we onze zorgen kenbaar maken over het welzijn van alle studenten. De vigerende coronamaatregelen hebben al een enorme invloed op de motivatie van studenten om onderwijs te blijven volgen. We verwachten dat de boven de markt hangende aanscherping van de maatregelen een nog grotere impact zal hebben. Onze insteek is dat we gezamenlijk staan voor inclusie en niet voor uitsluiting van studenten. Het is onze stellige overtuiging dat invoering van het ctb in het mbo dusdanige impact zal hebben op de dagelijkse gang van zaken op de scholen dat 'normaal' onderwijs niet meer voldoende mogelijk zal zijn. Terwijl de afgelopen anderhalf jaar juist heeft bewezen hoe belangrijk de school als leer- en leefwereld is voor studenten.

Brancheorganisatie voor
middelbaar beroepsonderwijs
en volwasseneneducatie

Eerder geuite bezwaren

In onze brief 'Uitwerking Tijdelijke wet testbewijzen covid-19' van 16 juli 2021 (bijlage) hebben we eerder onze grote bezwaren tegen het inzetten van een verplicht ctb in het mbo uiteengezet. De MBO Raad heeft de mbo-scholen deze week opnieuw geconsulteerd over de mogelijkheid van invoering van het ctb voor studenten. Uit deze consultatie blijkt dat de bezwaren tegen de invoering van het ctb in het mbo, ongeacht een mogelijk verdere stijging van het aantal coronabesmettingen, eerder zijn gegroeid dan afgenomen.

Grote groep leerplichtige en kwalificatieplichtige studenten

De grootste groep studenten in het mbo is tussen de 16 en 23 jaar. Het mbo heeft in totaal 500.000 studenten, waarvan 80% (400.000 studenten) geen startkwalificatie heeft. Van deze 400.000 studenten zijn 66.000 studenten onder de 18 jaar en dus nog kwalificatieplichtig.

Voor de in totaal 100.000 jongeren in het mbo onder de 18 jaar weegt het verdragsrechtelijke recht op onderwijs via artikel 28 van het VN-Kinderrechtenverdrag even zwaar als voor leerlingen in het funderend onderwijs. De lat om voor deze jongeren de toegankelijkheid van het onderwijs te mogen belemmeren ligt niet alleen maatschappelijk maar ook juridisch – terecht - hoog.

Bijzondere aandacht verdienen de mbo-studenten die in de Entree zitten: zij hebben om diverse redenen nog geen vo-diploma en worden op het mbo uitgedaagd dat alsnog te behalen. Dit is een doelgroep voor wie het zo onbelemmerd mogelijk volgen van het onderwijs op de school zelf zeer belangrijk is.

Risico: leerplichtige/kwalificatieplichtige studenten haken massaal af en verdwijnen uit beeld

Mbo-scholen schatten in dat de vaccinatiegraad en testbereidheid van studenten in de opleidingen Entree en op niveau 2 verhoudingsgewijs laag is. Daarnaast weten we vanuit de pilots dat ook op de andere niveaus de testbereid binnen het mbo niet hoog is. We verwachten daarom dat we bij de invoering van het ctb veel studenten gaan verliezen: geen toegang of uitsluitend digitaal onderwijs is voor deze groepen studenten extra belastend. Op basis van ervaringen met schooluitval weten we dat een deel van deze jongeren juist een groter risico loopt op afhaken, dan wel helemaal uit beeld verdwijnt. Dat is een groot maatschappelijk dilemma, op de korte en lange termijn. Juist deze jongeren hebben het nodig dat ze gelijke kansen hebben en houden en zo aan school verbonden kunnen blijven.

Voor de scholen zelf: grote uitvoeringsproblemen

Mbo-scholen hebben veel locaties; in totaal meer dan 550. Op veel locaties zijn de controles niet uit te voeren. Checks bij de voordeur gaan leiden tot lange wachttijden en -rijen waardoor naar onze stellige overtuiging het verzuim onder studenten ook exponentieel zal toenemen en alleen al daarom lessen zullen uitvallen, dan wel te laat en rommelig beginnen. Zeker onder de eerder benoemde doelgroepen. En dan hebben we het hier nog niet over de logistieke uitdagingen en extra personeel dat nodig is.

Impact op de arbeidsmarkt, nu en na corona

Het hierboven geschetste heeft grote impact, niet alleen binnen de scholen en op de studenten, maar ook op de ontwikkeling van samenleving en arbeidsmarkt. Het mbo is als geen ander onderwijs op een bijzondere en nauwe manier verbonden aan de arbeidsmarkt en samenleving. Bijna de helft van onze beroepsbevolking heeft of haalt een mbo-diploma en 'bouwt' mee aan de ontwikkeling van onze economie en samenleving. Nu al merken we met elkaar in de vitale sectoren de effecten van de tekorten aan vakmensen. Als mbo-scholen hebben we de afgelopen anderhalf jaar met veel inzet onze verantwoordelijkheid genomen om een aandeel te leveren in het bestrijden van de pandemie en in het overeind houden van het onderwijs. Dat doen we in samenwerking met het bedrijfsleven en met inachtneming van de daar geldende corona-brancheprotocolen. Maar er is ook een leven naast corona: we kijken met het bedrijfsleven vooruit naar wat nodig is om onze arbeidsmarkt verder te helpen en houden daarmee ontwikkeling van economie en samenleving op stoom. Het lijkt onwaarschijnlijk maar de invoering van het ctb in het onderwijs kan dermate grote gevolgen hebben dat op de langere termijn de aansluiting op de arbeidsmarkt en de ontwikkeling van economie en samenleving sterk onder druk komen te staan.

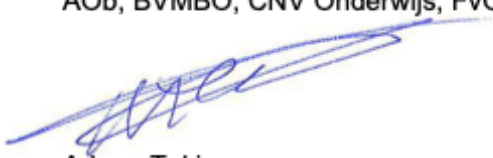
Dringend beroep op het demissionair Kabinet

Wij doen een dringend beroep op het demissionair Kabinet om bij het maken van de moeilijke afwegingen rond corona het mbo-onderwijs zoveel als mogelijk te ontzien als het gaat om verscherpte maatregelen. Wij verzoeken u in ieder geval recht te doen aan de specifieke kenmerken van het mbo en aan de rijke ervaringen die we gedurende de coronacrisis als scholen hebben opgedaan in het openhouden van het onderwijs voor onze studenten.

Met erkenning van uw verantwoordelijkheid stellen wij als mbo alles in het werk om bij te dragen aan het bestrijden van de pandemie binnen de door ons verantwoord geachte onderwijskundige kaders.

Met vriendelijke groet,

mede namens alle onderstaande organisaties,
AOB, BVMBO, CNV Onderwijs, FvOv, FNV Overheid, JOB

Adnan Tekin
Voorzitter MBO Raad

cc de demissionair minister van OCW, de demissionair minister van VWS en de demissionair staatssecretaris van SZW